

vik ve himayesi de muntazam olduğu halde o havalıye büyük bir servet gelmiştir. Bundan saatlerce bahsedebiliriz. Teşvik ve himayenin ne şekilde olduğundan saatlerce bahsedebiliriz. Fakat bugün, bütün himaye ve teşvik durmuştur ve onun yerine sırf malî bir zihniyet neticesi olarak zam teklifi karşısında bulunuruz. Arkadaşım Ali Cenani Bey buyurdular ki : «Yapacağımız şey, masarîf mukabilidir. Yani on para Bandrol rüsumunu aldığımız takdirde, bu rüsumu istîfa edebilmek için yapacağımız masarîf ve memur ücreti bundan daha fazla olacaktır. Binaenaleyh masarîf ihtiyacını korumak için bunu, yüz paraya çıkarmak lâzımdır» Efendiler! Biz rüsumu, masraf yapmak üzere almıyoruz. Eğer yüz para almak suretiyle ihtiyar edeceğimiz masarîfe tekabül edecek ise ve yüz para ancak bunun için ise bu parayı, hiç almamak daha eslem bir tarihtir. Müstahsullar kazanmış olur. Şu halde efendiler! Eğer Meclisi Âliniz muvafık görürse bu mahsulün himayesi için İktisat Encümeni, zatiâliyelerine mufassal mâruzatta bulunabilir ve bir mazbata ile nazarı dikkati; bu mühim mesele üzerine celbedebilir. Eğer bu, tâli bir mesele olarak telâkki buyurulursa bu Resmin hiçolmazsa bir kuruşa indirilmesini, yani dört misle iblâğımı arz ve teklif ediyorum. Mâruzatım bundan ibarettir.

RUŞEN EŞREF B. (Karahisarî Sahib) — Memnuniyetle kabul ederiz.

MALİYE VEKİLİ MUSTAFA ABDÜLHÂLİK B. (Kângırı) — Reis Bey! Hükümet de bir kuruş kabul ediyor.

REİS — Hükümet bir kuruş kabul ediyor. Ali Cenani Bey siz ne diyorsunuz?

MUVAZENELİ MALİYE ENCÜMENİ MAZBATA MUIHARRİRİ ALİ CENANİ B. (Gazi-anteb) — Biz de kabul ediyoruz efendim.

REİS — Tadil teklifi olarak yalnız Celâl Beyin teklifi vardır. Efendim harîr tohumundan istîfa edilen on paramın dört misline iblâğımı teklif ediyorlar. Maddelere geçilmesi hakkında evvelce tahtı karara aldık.

VEHBİ B. (Karesi) — Reis Bey söz istiyorum.

REİS — Buyurun.

VEHBİ B. (Karesi) — Efendim benzeniz bu maddenin aleyhinde bulunacağım. Bu maddede kabul etmek; memlekette bizim teşvik et-

memiz, ikramiye vermemiz, teşçi' etmemiz icabeden bir şey üzerine külfet koymak demektir. Konulmasına çalıştığımız ve muhakkak kurtulacağımız düyunu Umumiye İdaresi bile, kendi varidatını tezyidedecek olan, yani kendi hesabına daha fazla varidat getirecek olan bir menba' bulmak için çok paralar sarf ederek harîr darüttalimleri açmıştır ve orada mülkâfatlar vermiştir. Fazla tohum yetiştirenlere ayrıca ikramiyeler vadetmiştir. Şimdi bir taraftan kökleri kazılmakta olan dut ağaçlarını ve sönmekte olan ipekçiliği uyandırmak icabeder ve onu teşvik etmek için ikramiye vadetmek ve iktisadiyatımızı yükseltmek için bütçemize ikramiye koymak icabederken ve aynı zamanda tabii mücadelelere mâruz kalan ipekçiler üzerine Resim koyarak kendilerini usandırmak istemiyoruz. Onun için bu madde tayyedilmelidir ve Meclisi Âliden böyle bir madde katiyen geçmemiş bulunmalıdır. Bir taraftan iktisadiyatı terakki ettirelim derken, halkı teşvik edelim derken diğer taraftan da ellerine kelepçe bağlamak doğru değildir. Gerçi az da olsa - sinek ufaktır fakat mide bulandırır - bu doğru değildir. İktisadiyatta bu; ihracatı ve istihşalâtı takyidedecek bir maddedir. Bendeniz bu maddenin tayyını teklif ediyorum.

REİS — Efendim! Vehbi Bey, maddenin tayyını teklif ediyor. Celâl Bey; yalnız dört misline iblâğımı teklif ediyor. Evveleminde Vehbi Beyin teklifini reye koyacağım.

İKTİSAT ENCÜMENİ REİSİ MAHMUT CELÂL B. (İzmir) — Vehbi Beyefendinin tekliflerini benzeniz de maalmemnuniye kabul ederim.

AKÇURAOĞLU YUSUF B. (İstanbul) — Efendim Celâl Beyefendinin buyurdıkları veçhile meseleyi biraz da iktisat noktai nazarından tetkik etmek için eğer kanun lâyihası İktisat Encümenine havale buyurulursa yakın zamanda mazbatayı ihzar eder ve getiririz.

REİS — Şimdi bir yeni teklif daha vardır. O da kanun lâyihasının İktisat Encümenine havalesidir. İktisat Encümenine havalesini kabul edenler lütfen el kaldırsın. Aksini reye koyuyorum. Kabul etmeyenler lütfen el kaldırsın. İktisat Encümenine verilmesi kabul edilmiştir.

Efendim! Ay tezkereleri hakkındaki lâyihaya reylerini istimal etmeyenler varsa bir an evvel reylerini istimal buyursunlar. İstihşali ârâ hitam